

Бекітілді
«Жауказын» бөбекжай бақшасы
менгерушісі М.Ж. Аманова
«27» тамыз 2021ж

Вариативтік компонент

«Ертелегілер елінде»

Келісілді:
әдіскері С.О. Шамганова

Тәрбиешілер: Курмангалиева Ж.Д.
Рахметова. А.Ж

2021-2022 оқу жылы

Түсінік хат

Ересек топқа арналған тандау курс бағдарламасы «Ертегілер елінде» деп аталады. Ертегілер балалардың ойын, қиялын, сөйлеу тілін дамытуда үлкен роль атқарады. Сондықтан ересек топ тәрбиенушілері үшін ертегілерді оқытудың маңызы зор. «Ертегілер елінде» тандау курсында қиял-ғажайып, тұрмыс-салт, хайуанаттар жайындағы ертегілер қамтылған. Балалардың қабылдануына жеңіл, оқиғасы қызықты ертегілер тандап алынды. Балалар ертегілерді рөлдерге бөліп, сахналайды. Ертегіні қою барысында балалар әр түрлі құралдарды пайдаланады, басқа да ойыншылармен қарым-қатынасқа түседі. Рөлін іс-әрекетпен, сөйлеумен, мимикамен білдіреді. «Ертегілер елінде» бағдарламасы ересек топ балаларының тұлғалық дамуын қамтамасыз етіп және оны мектепке дайындауға бағытталған. «Ертегілер елінде» бағдарламасының жылдық жүктемесі 36 сағатқа құрылған. Ағталық жүктемесі - 1 сағат. Бағдарлама 4-5 жас аралағындағы балаларға арналып ұсынылған. Бағдарламаны оқыту төмендегідей мақсаты мен міндеттеріне жетудің қажеттілігін қамтамасыз етеді.

Мақсаты: Балаларды топтастырып, бірге ертегіні сахналауға, рөлдерді орындауда икемділік, шынайылық, бірлесіп әрекет етуге үйрету, сөздік қорын, тіл байлығын дамыту.

Міндеттері: Топпен жұмыс жасауды, өзіне жүктелген міндеті толық атқаруды, бастаған істі төзімділікпен аяқтауды. Балалардың әлеуметті ортада бір-бірімен дұрыс қарым-қатынас жасаудың дағдыларын жетілдіру.

Күтілетін нәтиже: - Ертегі кейіпкерлерінің рөлін орындауға икемді болуды дамытып, өзінің жеке тілжетестігін көрсетеді.

- Ертегі барысын үнемі өзгертіп, ауыстырып, мүмкіндігін қамтамасыз етіп отырады.
- Ойыншылардың арасында жолдастық қарым-қатынас қалыптастырады.
- Ертегіде бала шығармашылыққа еркіндік береді

Білім беру саласы: "Көркем әдебиет"

ҰОҚ: «Ертегілер елінде»

Білім беру саласы:

"Көркем әдебиет"

Шығармашылық жұмыс тақырыбы:

Тeatрландырылған оқу қызметі

Мақсаты

I апта

Ертегіні мәнерлеп оқу. Балаларды ертегі кейіпкерлерінің іс – әрекеттерімен таныстыру, іс – әрекеттерді бағалауға дағдыландыру.

II апта

Балаларға ертегілерүстел үсті театры арқылы түсінік беру. Ертегі кейіпкерлерін қонаққа шақыра отырып, қиялы мен қабілетін жетілдіру. Балалардың сөздік қорын, байланыстырып сөйлеуге дағдыландыру. Балаларға жағымды, жағымсыз қасиеттерді айыра білуді үйрету.

III апта

Балалардың "Бауырсақ" ертегісін қуыршақ театры арқылы ойнап көрсетулерін түсіндіру.
Балаларға ертегідей жұптаса орындату барысын сөйлеу арқылы, тілдік қорларын, ойлау қиялдарын есте сақтау қабілеттерін дамыту.

Балалардың рольдерді ойнауға еңбекқорлыққа, достыққа, кішіпейілдікке, мейірімділікке тәрбиелеу.

IV апта

Балалардың сөздік қорын жетілдіру негізінде тілдік құзіреттілігін қалыптастыру. Түрлі рольдерді қабылдай білуге және сөздерді түсінуге жаттықтыру. Ертегінің қойылымына қызғушылықтарын арттыру. Бір – біріне деген сыйластыққа тәрбиелеу

Ертегі кейіпкерлерінің атрибуттары.

№	Айы	тақырыбы			
			ҰОҚ саны	Күні	
1.		"Бауырсақ" ертегісі	Көрнекі құралдар		
			Ертегі кейіпкелерінің суреттері	1	3.09
2.			Ертегіші, шал, кемпір, бауырсақ, қоян, аю, қасқыр, түлкі. тақта, орман, орманды мекен-деген аңдар, ағаштар.	1	10.09
3			Үн таспа, "Бауырсақ" ертегі кейіпкерлерінің қуыршақ бейнелері, ширма.	1	17.09
4				1	24.09

ҚЫРКҮЙЕК

5		<p style="text-align: center;">У апта</p> <p>Ертегіні мәнгерлеп оқу. Балаларды ертегі кейіпкерлерінің іс-әрекеттерімен таныстыру, бағалауға дағдыландыру.</p>	<p>Ертекті, шал, кемпір, желерінің бауырсақ, қоян, қас-тірікыр, аю, түлкі. Такта, орман, орманды мекен-деген аңдар, ағаштар.</p>			1.10.1
6	КАЗАН	Шалқан ертегісі	<p style="text-align: center;">I апта</p> <p>Балаларға көркем туындысын түсіндіре отырып, шығарманың көркем мәтінін түсіндіру.</p> <p>Білімділік: Еңбек сүйгіштікке баулу, мақал – мәтелдер жағтау, жұмбақ жазылу, ертегі кейіпкерлерін сахналау, ертегі мазмұнын мәнгерту.</p>	<p>Ертегі кейіпкерлерінің суреттері</p>	1	8.10
7			<p style="text-align: center;">II апта</p> <p>Кейіпкерлердің іс - әрекетін, мінез құлқын, айта білуге үйрету. Үстел Үсті театр түрлерімен таныстыру. Ертегі арқылы балалардың тілдерін дамыту. Достыққа, бір - біріне қамқорлық жасауға, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.</p>	<p>Үн таспа, "Шалқан" ертегі кейіпкерлерінің қуыршақ бейнелері, ширма.</p>	1	15.10
8.			<p style="text-align: center;">III апта</p> <p>Балалардың назарын тәрбиеші өзіне қаратып, ертегі мазмұнын естеріне түсіру. Сұрақ қоя отырып ертегі мазмұнын айту. Ертегі кейіпкерлерін көлеңке арқылы тани білугерін қадағалау.</p>	<p>Мәрілден сахна</p>	1	22.10
9			<p style="text-align: center;">IV апта</p> <p>Шалқан ертегісін сахналау арқылы балалардың ақыл-ойын, қиялын дамыту. Есте сақтау қабілеттерін жеткізу. Үй жануарлары жайында түсініктерін толтыру</p>	<p>Ертегі кейіпкерлерінің атрибуттары</p>	1	29.10
10.	КАРАША	<p style="text-align: center;">I апта</p> <p>«Лактар мен Касқыр» ертегісі</p>	<p>Ертегі желісі бойынша суреттер</p>	1	5.11	

11.			<p align="center">II анпта</p> <p>«Каскыр мен жеті лак» ертегісінің үзіндісін үстел-үсті театры аркылы айту, бүлдіршіндердің қызығушылығын ояту сұрақ-жауап әнгімелесу. Балалардың сөйлеу, есте сақтау, тілдік қорын дамыту. Балаларға кейіпкерлердің рөлін ойнауды үйрету, сөздерін жаттау, дүпте танымын кенейту. Адамгершілікке, ақылдылыққа анкау болмауға, көпшіл болуға, пыншыл, мейірімді болуға тәрбиелеу.</p>	Сикырлы текше, суреттер, атрибуттар, орман, жеті лак, ешкі, каскыр үстел-үсті театр., үй,	1	12.11
12.		<p align="center">III анпта</p> <p>Балаларға таныс ертегіні қызығушылықпен аятына дейін тыңдауға үйрету. Қойылған сұрақтарға тианақты етіп, жауап берулерін қлағалау. Кейіпкерлердің әрекетіне, оқиғаларға әректіше ден қоя білуге дағдыландыру. Ертегі айтқан кезде қозғалу әрекетіне көңіл бөлу.</p>	Флансграф. Ертегі кейіпкерлері (матаға жапсырылған)	1	19.11	
13.		<p align="center">IV анпта</p> <p>Әрбір кейіпкердің рөлін ойнай отырып, қимыл аркылы көрсетуге үйрету; дауыс ырағын, дауыс көркемділігін дамыту; ертегіні сахналауға үйрету; үй жануарларын қорғай білуге тәрбиелеу.</p>	Ертегі кейіпкерлерінің атрибуттары.	1	26.11	
14.	ЖЕЛТОҚСАН	<p align="center">I-анпта</p> <p>Ертегіні мәнерлеп оқу. Балаларды ертегі кейіпкерлерінің іс – әрекеттерімен таныстыру, іс – әрекеттерді бағалауға дағдыландыру.</p>	Ертегі кейіпкерлерінің суреттері	1	3.12	
15.		<p align="center">II-анпта</p> <p>Балаларды ертегі мазмұнын бұзбай өз сөздерімен баяндап беруге дағдыландыру. Балаларға ертегіні үстел үсті театры аркылы сахналап көрсету.</p>	Үстел үсті қуыршақ театры	1	10.12	
16.		<p align="center">III-анпта</p> <p>Баланың назарын тастрға бөлу. Ертегіні сұрақ қоя отырып, естеріне түсіру. Ертегі кейіпкерлерін көленке театры аркылы байқай білуге дағдыландыру. Қызыға отырып, аятына дейін тыңдауға үйрету. Ертегі мазмұнын толық айта білуге үйрету.</p>	Көленке тастры	1	17.12	

17		<p>IV-апта</p> <p>Баланың естеріне ертегі мазмұнын сұрақ қоя отырып түсіру. Ертегіні кейіпкерлердің киімдерін кигізе отырып, өздері ойнайтынын туралы айту. Кейіпкерлердің дауыс ырғағын сала білуге көңіл бөлу. Ертегідей кейіпкердің іс – әрекетін сезініп, қимыл-қозғалыс арқылы бейнелеп ойнай білуге үйрету.</p>		1	24.12
18.	<p>«Айлакер тұлкі» (орыс халық ертегісі)</p>	<p>I апта</p> <p>Балаларды халық ауыз әдебиетінің шығармаларындағы кейіпкер бейнесі арқылы адамгершілік қарым – қатынас әлемімен таныстыру. Шығарма мағынасын түсінуге, кейіпкерлер іс – әрекетін бағалауға, олар жайлы айтуға, кейбір адамгершілік қасиеттерге (тұлкі-қу) сипаттама бере білуге үйрету. Көркем сөйлеу қабілеттерін дамыту.</p>	Ертегі кейіпкелерінің суреттері	1	24.12
19		<p>II апта</p> <p>Баланың естеріне ертегі мазмұнын сұрақ қою арқылы түсіру. Кейіпкердің дауыс ырғағын сала білуге көңіл бөлу. Ертегідей кейіпкердің іс-әрекетін сезініп, қимыл-қозғалыс арқылы бейнелеп ойнай білуге үйрету.</p>	Үстел үсті театры	1	31.12
20		<p>III апта</p> <p>Балаларға қуыршақ театры арқылы көрсетілген ертегіні тыңдай білуге, мазмұнын түсіне білуге баулу. Ертегі кейіпкерлерінің мінез – құлықтарын, іс - әрекетін талдай білуге үйретуді жалғастыру. Мейірімділікке, көмекке келу, игі қарым – қатынасқа тәрбиелеу.</p>		1	7.01

20.		<p style="text-align: center;">IV апта</p> <p>Сөйлеу мәнерін қалыптастыру. Сахнадау қойылымына атсалысуға ықпалас білдіруді, сөйлеу мәнерінің көркемдік әдіс-тәсілдерін (дауыс ырғағы, қимыл- қозғалыс, дауыс құдіреттілігін) қолдануды дамыту. Шыныштылыққа, адамгершілікке, достыққатәрбиелеу</p>	Ертегі кейіпкерлерінің атрибуттары.	1	14..01
21		<p style="text-align: center;">I апта</p> <p>Бағаларды әдеби кейіпкерлердің әрекеттерін, жүріс – тұрысын талдауға, оларға қабылданған ережелерге сәйкес баға беруге үйрету.</p>	Ертегі кейіпкерлерінің суреттері	1	21.01
22.	<p style="text-align: center;">«Түлкі мен Тырна» Орыс халық ертегі</p>	<p style="text-align: center;">II апта</p> <p>Бағаларға үстел үстіндегі театр және көленкелі театр туралы түсінік беру, ертегілер кейіпкерлерін таныту, оларды дұрыс ажырата білуге үйрету. Көркем шығармаларға деген қызығушылығын арттыру. Ойын, тілін, білімділігін, сөздік қорларын молайту. Ертегініқызығушылықпен тыңдауға дағдыландыру, бағаларды татулыққа, ұйымшылдыққа, адамгершілікке тәрбиелеу.</p>		1	28.01
23.	АҚПАН	<p style="text-align: center;">III апта</p> <p>Қуыршақ театры және оған қолданылатын қажетті құралдарды қалай пайдалануын үйрету, сөздегі дыбыстарды анық, дұрыс айтуға, диалогпен сөйлесе білуге дағдыландыру, адамгершілікке, достық қарым - қатынасты бағалай білуге, шығармашылыққа тәрбиелеу.</p>	Үн таспа, "Түлкі мен тырна" ертегі кейіпкерлерінің қуыршақ бейнесері, ширма.	1	4.02

	<p>даңдыландыру. Әр кейіпкерді бір-бірімен байланыстырып сөйлеуге, араларындағы байланысты бұзбай айтуға үйрету. Достыққа, адамгершілікке үйрету.</p>		
29	<p>«Шұбар тауық» ертегісі</p> <p>Балаларға ертегінің мазмұнын, кейіпкердің бейнесін дұрыс ұсынуга үйрету, олардың үстел үстінде пайда болуына назарларын аудартып, қимыл әрекетіне көңілдерін бөлу, баланың кейіпкерді өздері ұстап, ертегі мазмұнын айтаотырып, қимыл – қозғалысын келтіре білуге даңдыландыру. Кейіпкердің көңіл күйін сөзбен айта білуге қалыптастыру.</p>	<p>I антта</p> <p>Ертегі кейіпкерлері картоннан жасалып бекітілген үстел.</p>	<p>1</p> <p>18.03</p>
30.	<p>II антта</p> <p>Балаға таныс ертегіні қызығушылықпен аяғына дейін тыңдауға үйрету. Қойылған сұрақтарға тиынақты етіп, жауап берудерін қадағалау. Кейіпкерлерді қимылдата отырып ертегі мазмұнын өз беттерімен айтуға даңдыландыру.</p>	<p>Фланелеграф Ертегі кейіпкерлері (матаға жапсырылған)</p>	<p>1</p> <p>1.04</p>
31	<p>III антта</p> <p>Баланы тағы бір театр түрімен таныстыру. Бұл театрда ертегі кейіпкерлерін тек қана көленкесін байқайтындырына баланың көздерін жеткізу, таныс ертегіні ынтамен қызыға отырып, аяғына дейін тыңдауға даңдыландыру. Көленкеден ертегі кейіпкерлерін тани білуге, аттарын сұрау арқылы жауап алу.</p>	<p>Сахнаға жасалған лампа, ертегі кейіпкерлері, қара мен боялған картон.</p>	<p>1</p> <p>8.04</p>
32	<p>IV антта</p> <p>Ертегіні сахналап көрсету, білімдерін күшейту. Сөйлеу мәдениетін, еркін сөйлеп, өз ойларын дұрыс жеткізу. Баланың сөздік қорын дамыту, сөз өнеріне деген құрмет. Балаларды еңбекке, татулыққа тәрбиелеу.</p>	<p>Арибуттар</p>	<p>1</p> <p>15.04</p>
33	<p>«Алдар көсе мен бай» ертегісі</p> <p>Көркем шығарманың мазмұнын зейін қойып тыңдауға үйрету. Халық ауыз әдебиетінің туындыларын түсіне білуге қызығушылығын арттыру. Ертегі тыңдау қабілеттерін қалыптастыру, сөздік қорын, байланыстырып сөйлеу, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. Қайырымдылыққа, адамгершілікқасиеттертәрбиелеу.</p>	<p>Ертегі кейіпкерлерінің суреттері</p>	<p>1</p> <p>22.04</p>

34.		<p style="text-align: center;">II-апта</p> <p>Ертегіні оқып беріп мазмұнын сұрау. Балалардың сана-сезімін, ақыл ойын дамыту. Балаларды имандылыққа, әдептілікке, кішіпейілдікке тәрбиелеу.</p>	Ертегі желісі бойынша суреттер	1	29.04
35.		<p style="text-align: center;">III-апта</p> <p>Балаларға ертегіні қуыршақ театры арқылы ойнап көрсетулерін түсіндіру.</p> <p>Балаларға ертегідей жұптаса орындату барысын сөйлеу арқылы, тілдік қорларын, ойлау қиялдарын есте сақтау қабілеттерін дамыту.</p> <p>Ертегі мазмұнын сұрақ қоя отырып, толық айтуда үйрету.</p>	<p>Үн таспа, "Алдар көсе мен бай" ертегі кейіпкерлерінің қуыршақ бейнелері, ширма.</p>	1	6.05
36.		<p style="text-align: center;">IV-апта</p> <p>Ертегі әлеміне қызығушылықтарын қалыптастыру. Ертегілердің ұжастығы мен ерекшеліктерін анықтау. Ым - ишара, дауыс ырғағы, ойын атрибуттарын қолданып таныс әдеби шығармалар негізінде кейіпкерлердің бейнелерін жасау. Ертегі кейіпкерлердің сипаты арқылы жақсы қасиеттерге баулу. Ертегі желісін сахналау арқылы балалардың өздері көрсете білу дағдысын қалыптастыру.</p>	Ертегі кейіпкерлерінің атрибуттары.	1	13.05